

TUTKIMUSOSIO

Vastuun kansalaisten hyvinvoinnista tulee olla yksilöillä itsellään, sitten kunnalla, työnantajalla, lähipiirillä ja valtiolla

Ylivertainen valtaosa (95 %) suomalaisista ilmoittaa, että yksilön tulisi olla vastuussa omasta hyvinvoinnistaan erittäin tai melko paljon, käy ilmi KAKS – Kunnallisan kehittämissäätien tutkimuksesta. Enemmistö (55 %) katsoo, että yksilön pitää vastata omasta hyvinvoinnistaan erittäin paljon. Missä määrin tämä yksilön omavastuu käytännössä toteutuu, ei kuulunut tämänkertaisen tutkimuksen kysymyksenasetteluihin.

Vahva enemmistö sysää ainakin melko paljon vastuuta myös kunnille asukkaiden (79 %), perheille ja lähiomaisille läheisten (78 %), valtiolle kansalaisten (76 %) sekä työnantajille työntekijöiden (77 %) hyvinvoinnista. Enemmistö vierittää vastuuta myös maakunnalle tai hyvinvointialueille (69 % vastuuta erittäin tai melko paljon) asukkaiden hyvinvoinnista.

Vähemmässä määrin vastuukuormaa annetaan kirkolle ja seurakunnille (31 %) sekä järjestöille (29 %) jäsentensä hyvinvoinnista. Tulokset kielivät siitä, että seurakunnilla ja järjestöillä arvioidaan olevan myös muita tärkeitä tehtäviä, kuin jäsentensä hyvinvoinnista huolehtiminen.

Näkemykset ovat jonkin verran muuttuneet vuoden 2017 joulukuusta. Aiempaa enemmän vastuuta oltaisiin kaatamassa maakuntien (hyvinvointialueiden) ja kuntien suuntaan. Odotukset myös työnantajien suuntaan ovat voimistuneet aiemmasta.

Hallituspuolueiden kannattajat korostavat hyvinvointialueiden vastuuta, oppositiopuolueiden tukijat yksilön vastuuta omasta itsestään

Hallitus ja oppositiopuolueiden kannattajilla on hieman erilaisia painotuksia näkemyksissä eri tahojen vastuista. Hallituspuolueiden tukijat näkevät valtion ja hyvinvointialueiden vastuun suuremmaksi kuin oppositiopuolueiden tukijat. Oppositiopuolueiden kannattajat puolestaan pitävät yksilöiden vastuuta omasta hyvinvoinnistaan suurempana kuin hallituspuolueiden kannattajat.

Puoluekannan mukaan kokoomuksen kannattajat ovat vahvimmin sitä mieltä, että yksilöiden on oltava vahvasti vastuussa omasta hyvinvoinnistaan. Vasemmistoliiton kannattajat ovat ryhmä, jossa yksilön vastuuta itsestään pidetään keskimäärää vähemmän tärkeänä. Keskustan kannattajat kääntävät katseen muita selkeämmin kuntaan, hyvinvointialueeseen sekä kirkkoon ja seurakuntiin. Perussuomalaisten ja kokoomuksen äänestäjät eivät koe maakunnan vastuuta asukkaiden hyvinvoinnista kovinkaan tärkeäksi asiaksi.

SDP:n, vihreiden ja vasemmistoliiton kannattajien keskuudessa on keskimäärää enemmän niitä, jotka vaativat valtiota merkittävään vastuuseen kansalaisten hyvinvoinnista. SDP:n kannattajat ovat muita useammin sitä mieltä, että hyvinvointialueella ja kunnilla on paljon vastuuta asukkaidensa hyvinvoinnista. Perussuomalaisten tukijat suhtautuvat muita nuivemmin kunnan ja maakunnan vastuisiin.

Sukupuoli erottelee mielipiteitä siten, että naiset asettavat monille tahoille enemmän vastuuta kansalaisen hyvinvoinnista kuin miehet. Näin etenkin, kun tarkastellaan kuntia, hyvinvointialueita, valtiota sekä kirkkoa ja seurakuntia.

Myös iällä on yhteyttä mielipiteisiin. Nuoret, 18–30-vuotiaat, suhtautuvat lähes kaikkien tahojen vastuisiin hieman varauksellisemmin kuin varttuneemmat ikäluokat. Nuorista lähes kolmannes katsoo, että hyvinvointialueella ei pitäisi olla kovin paljon vastuuta asukkaidensa hyvinvoinnista. Nuoret painottavat myös yksilön omaa vastuuta vähemmän kuin varttuneemmat ikäryhmät.

Tutkimuksen toteutus.

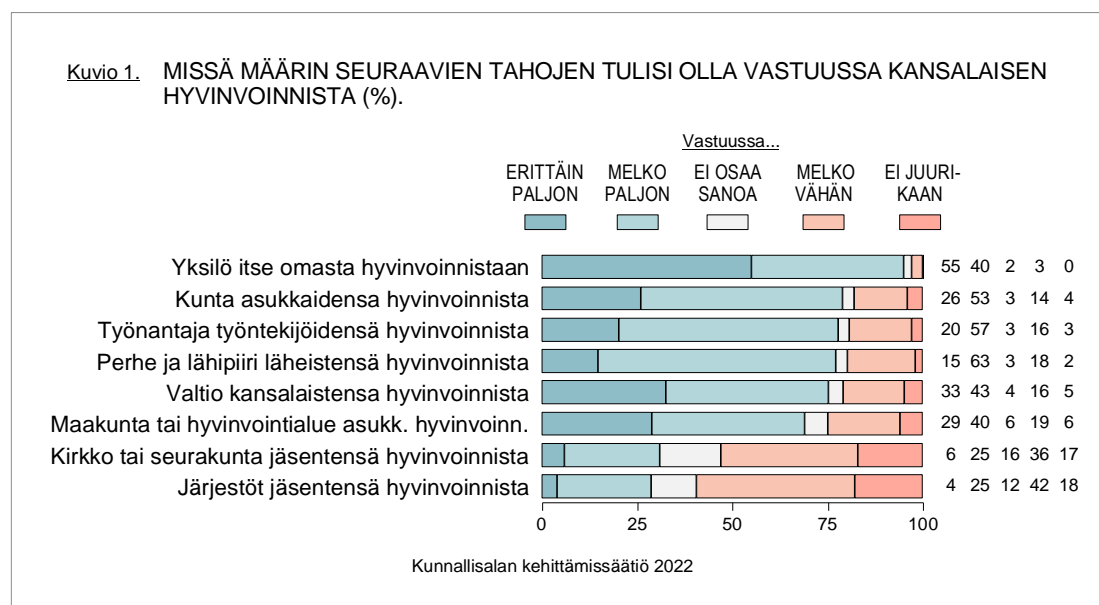
Hyvinvointiyhteiskunta pitää sisällään ajatuksen, että yhteiskunnassa kaikilla toimijoilla, valtiolla, kunnilla, järjestöillä, yrityksillä, kirkolla sekä kansalaisilla itsellään, on vastuuta ihmisten hyvinvoinnista. Tämänkertaisessa tutkimuksessa käsityksiä hyvinvointiyhteiskunnasta selvitettiin kysymällä, miten eri tahojen tulisi olla vastuussa kansalaisen hyvinvoinnista. Jokaista tahoja arviointiin erikseen neliportaisella asteikolla. Kysymyssarjan johdanto kuului seuraavasti.

”Kansalaisen hyvinvointi koostuu määrällisistä ja laadullisista tekijöistä sekä yksilökohtaisista kokemuksista ja tuntemuksista. Hyvinvointi pitää sisällään mm. terveyden ja toimintakyvyn, toimeentulon, sosiaaliset suhteet sekä koetun elämisen laadun.

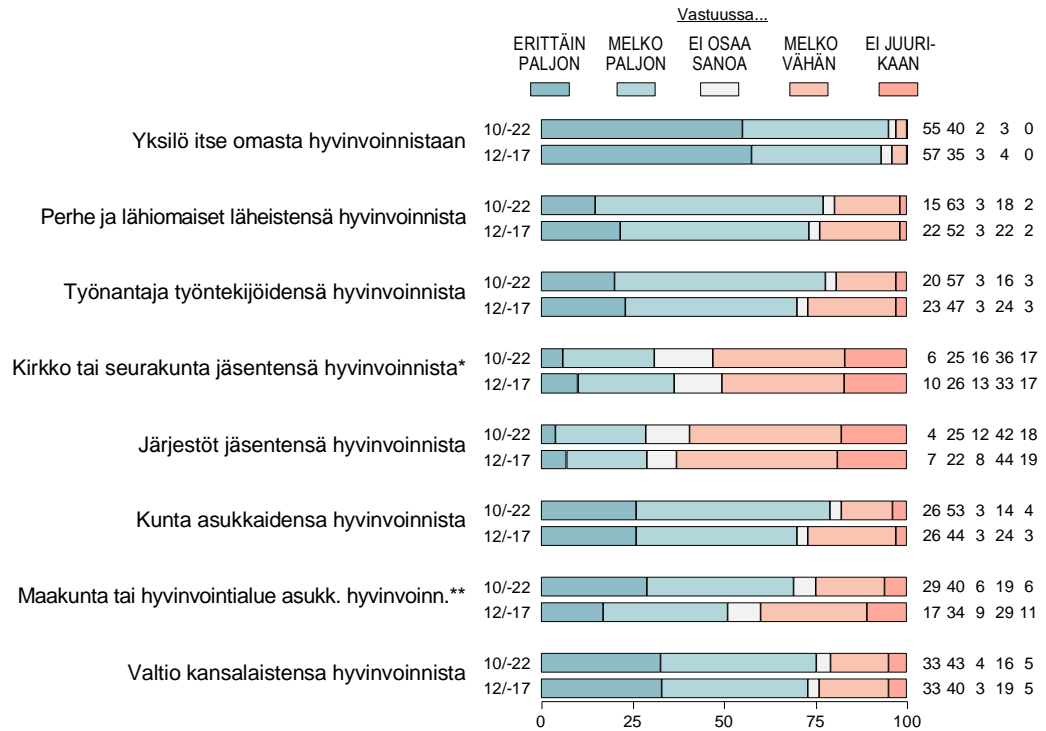
Ihmisillä on erilaisia näkemyksiä siitä, miten vastuu kansalaisten hyvinvoinnista pitäisi jakaa yksilöiden itsensä, perheiden ja lähiomaisten sekä julkisen vallan kesken. Missä määrin seuraavien tahojen tulisi olla vastuussa kansalaisen hyvinvoinnista?”

KAKS - Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimuksen toteutti Kantar TNS Oy. Tutkimusaineisto on koottu Gallup Kanavalla 1.-5.10.2022. Haastatteluja tehtiin yhteensä 1.010. Vastajat edustavat maamme 18–79 vuotta täyttäneitä väestöä Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Tutkimuksen tulosten virhemarginaali on koko aineiston tasolla suurimmillaan vajaat kolme prosenttiyksikköä suuntaansa.

Lisätietoja: Asiamies Antti Mykkänen, 0400-570087.

Kuvio 1t. MISSÄ MÄÄRIN ERI TAHOJEN TULISI OLLA VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: ARVIOT VUODEN 2017 LOPULLA JA SYKSYLLÄ 2022 (%).

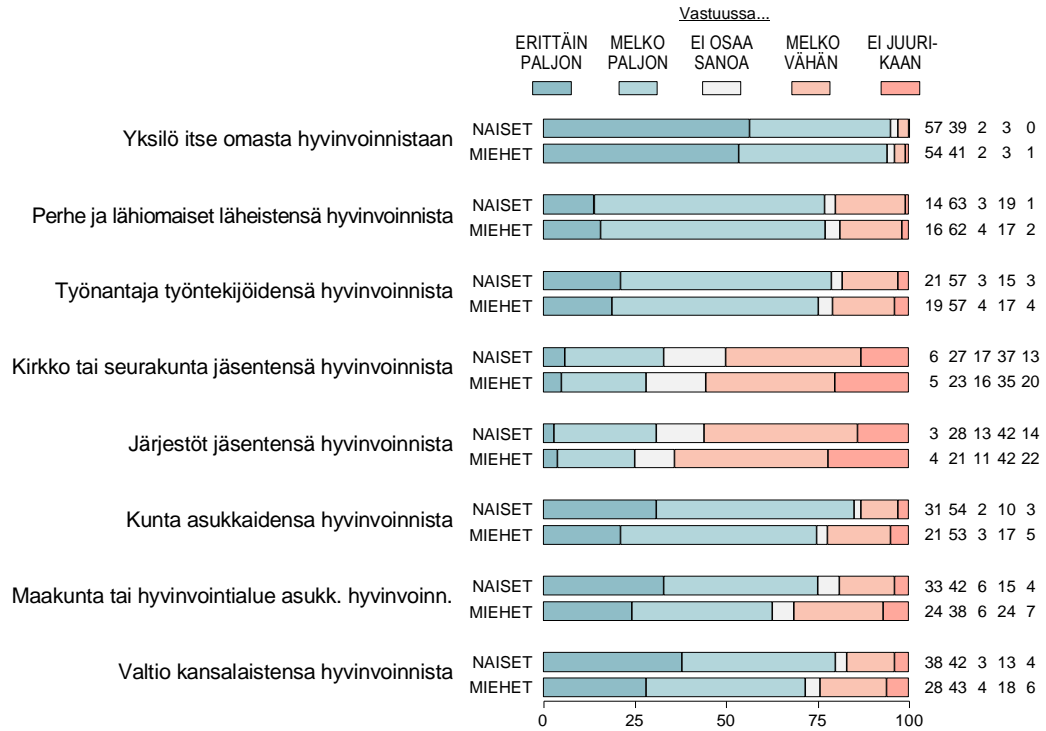

*Vuonna 2017: 'Seurakunta jäsenten...'

**Vuonna 2017: 'Maakunta asukkaiden...'

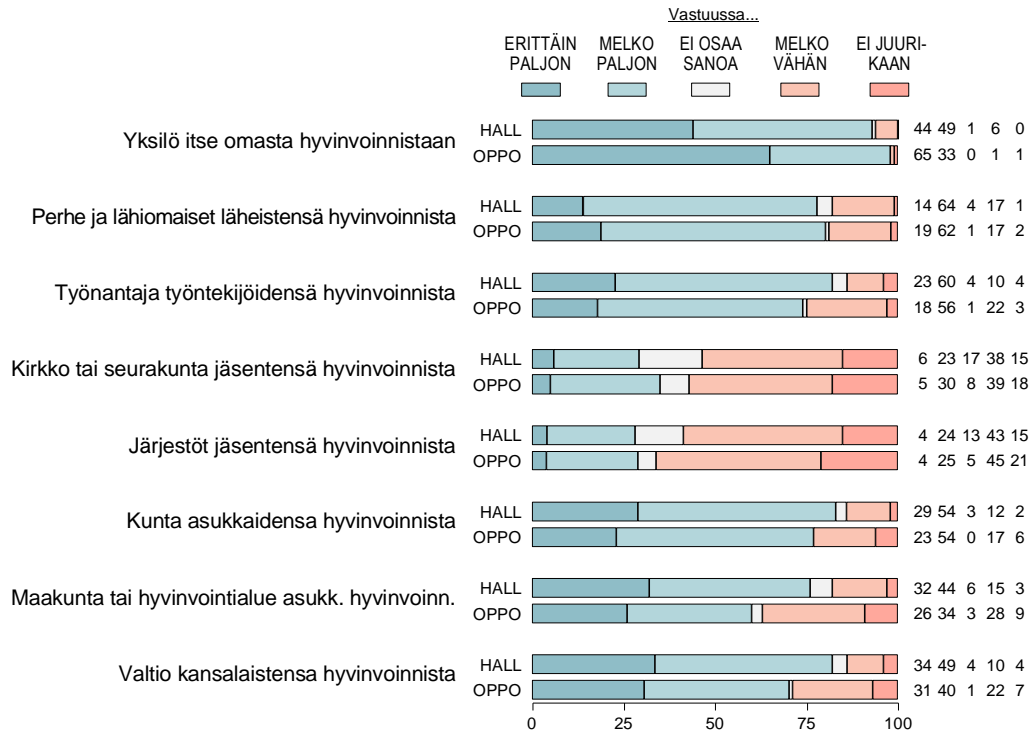
Kunnallisalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 1s. MISSÄ MÄÄRIN ERI TAHOJEN TULISI OLLA VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: NAISTEN vs. MIEHETEN ARVIOT (%).

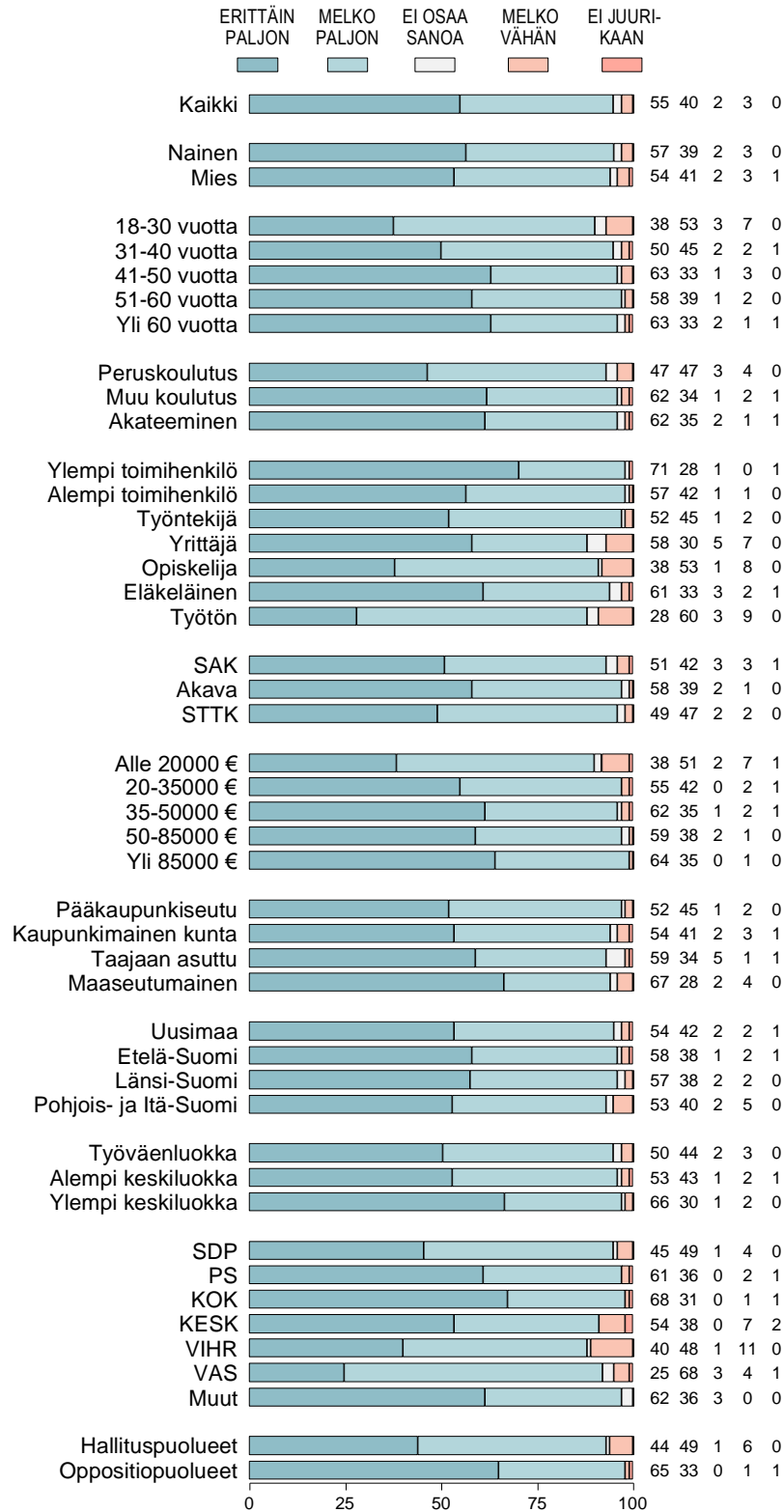
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 1h. MISSÄ MÄÄRIN ERI TAHOJEN TULISI OLLA VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: HALLITUSPUOLUEIDEN (HALL) vs. OPPOSITIOPUOLUEIDEN (OPPO) KANNATTAJAT (%).

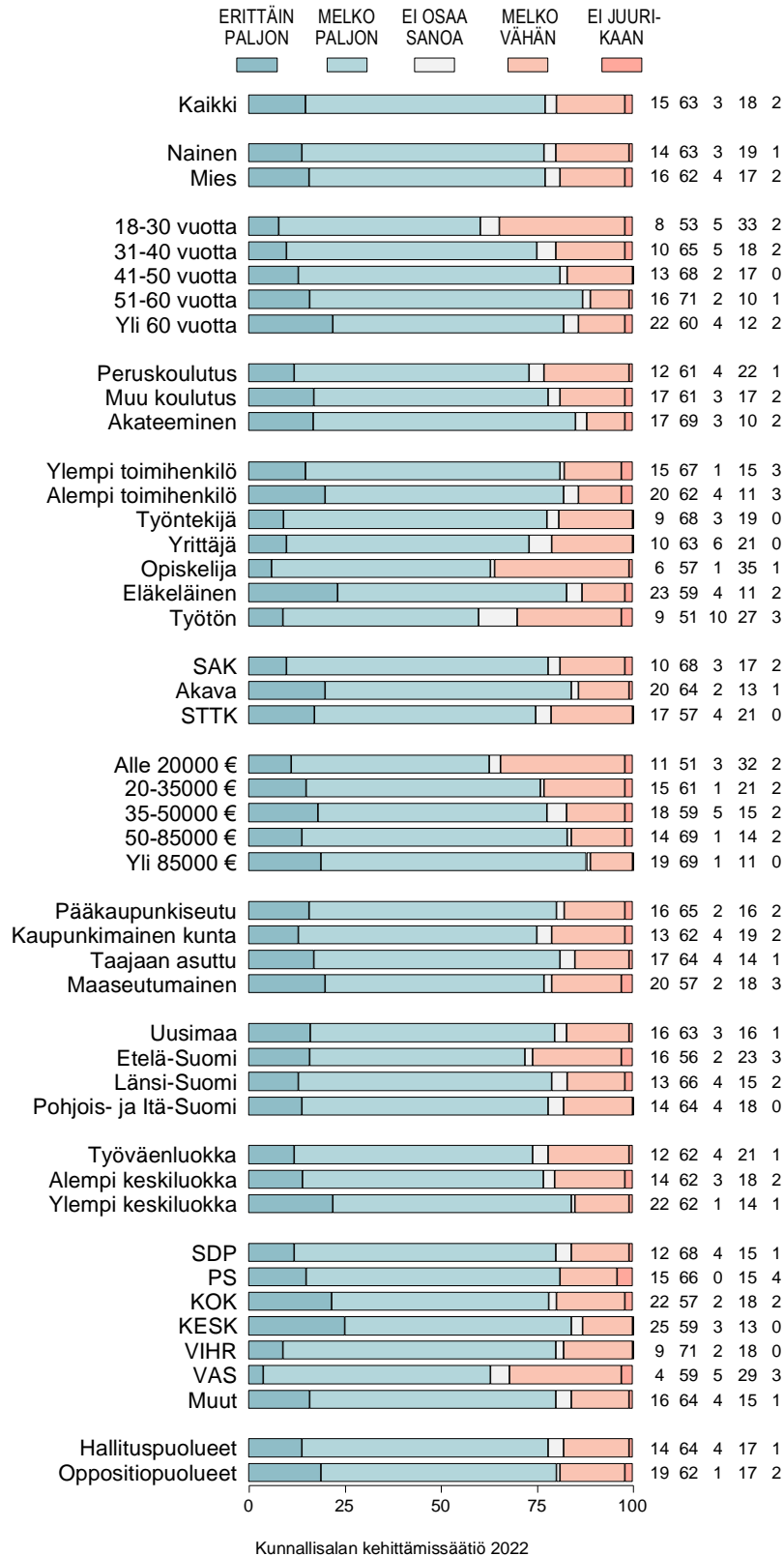
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 1-1. MISSÄ MÄÄRIN VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: YKSIÖ ITSE OMASTA HYVINVOINNISTAAN (%).

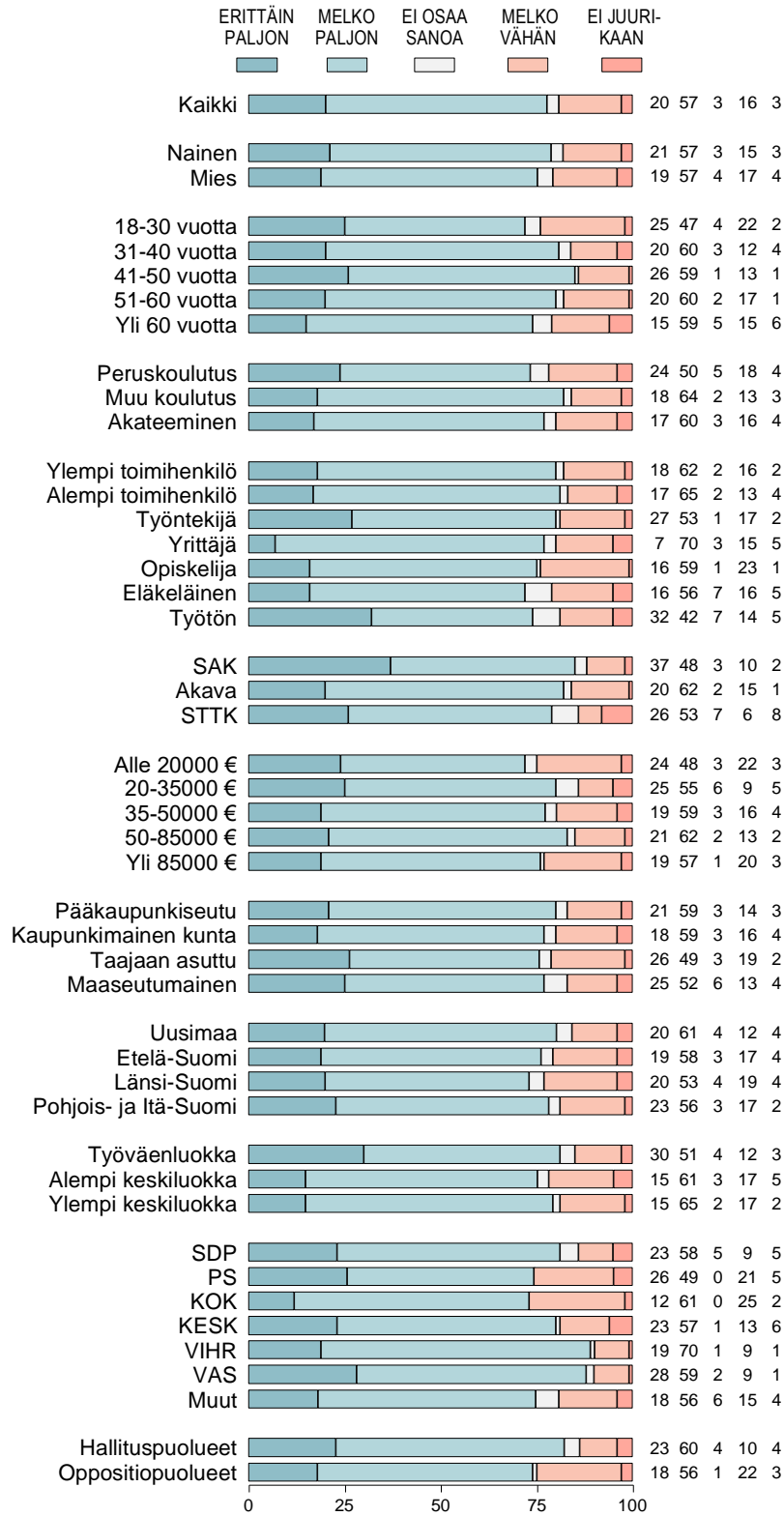

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 1-2. MISSÄ MÄÄRIN VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: PERHE JA LÄHIPIIRI LÄHEISTENSÄ HYVINVOINNISTA (%).

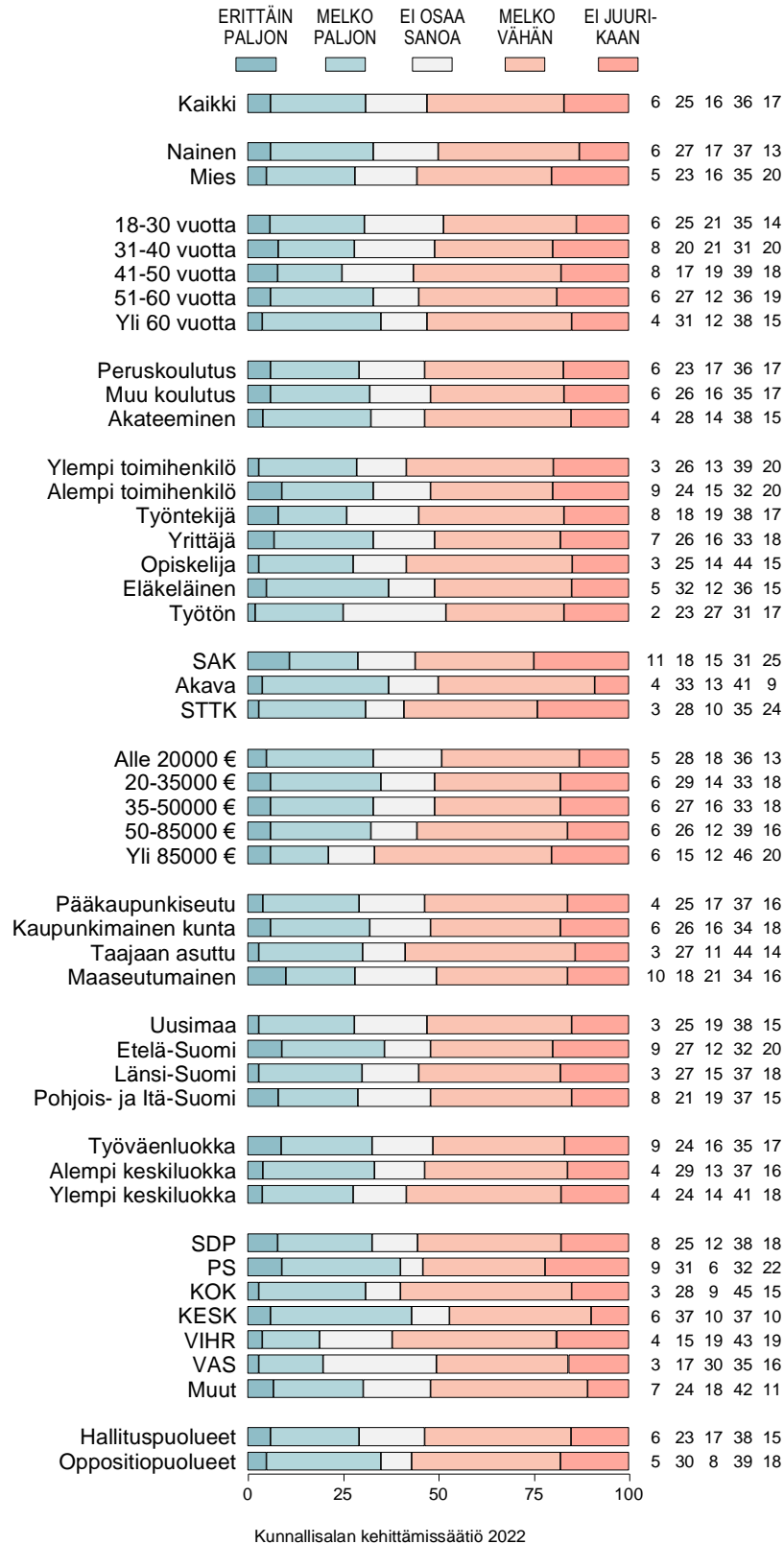
Kuvio 1-3. MISSÄ MÄÄRIN VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: TYÖNANTAJA TYÖNTEKIJÖIDENSÄ HYVINVOINNISTA (%).

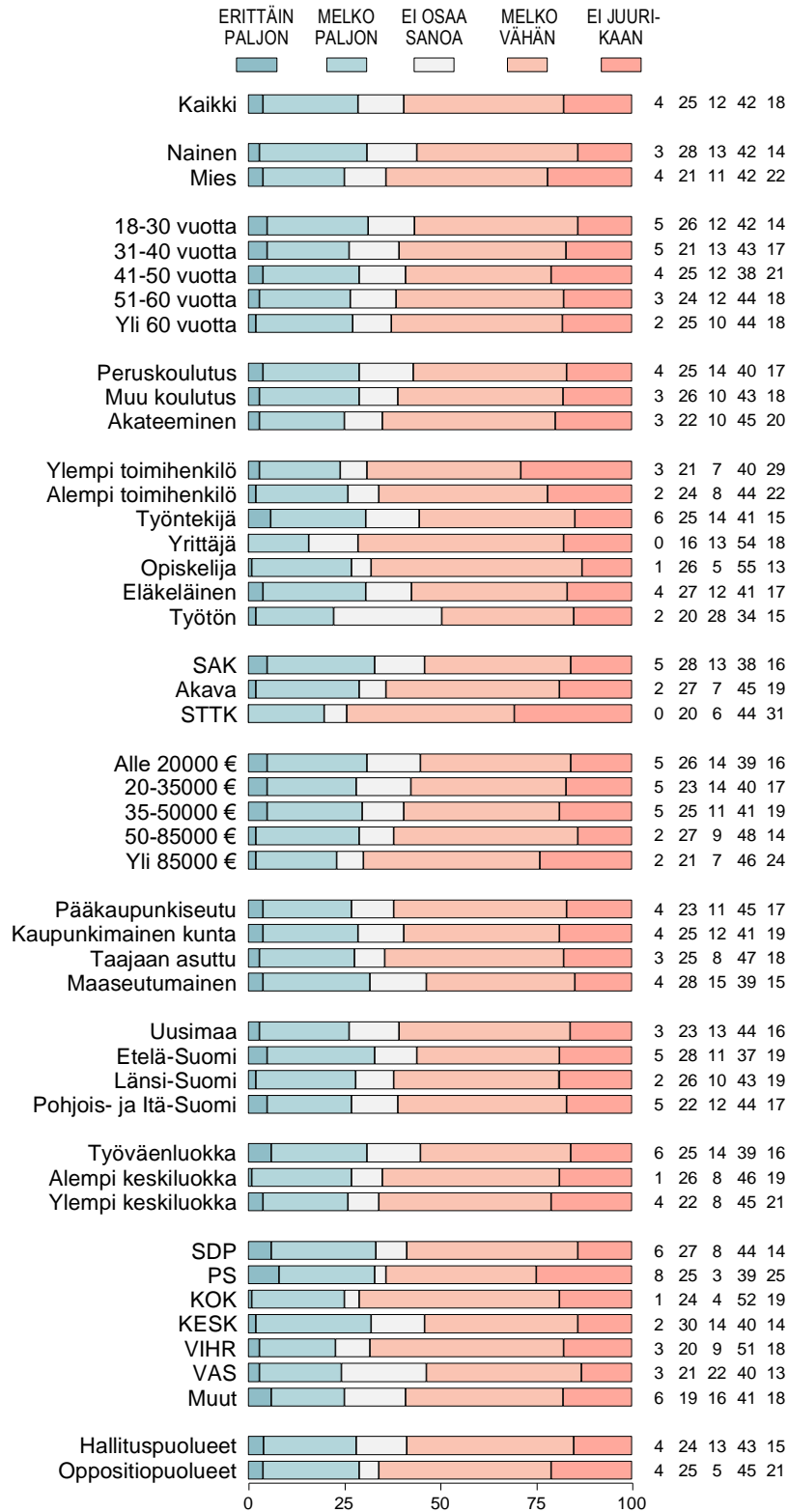
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 1-4. MISSÄ MÄÄRIN VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: KIRKKO TAI SEURAKUNTA JÄSENTENSÄ HYVINVOINNISTA (%).

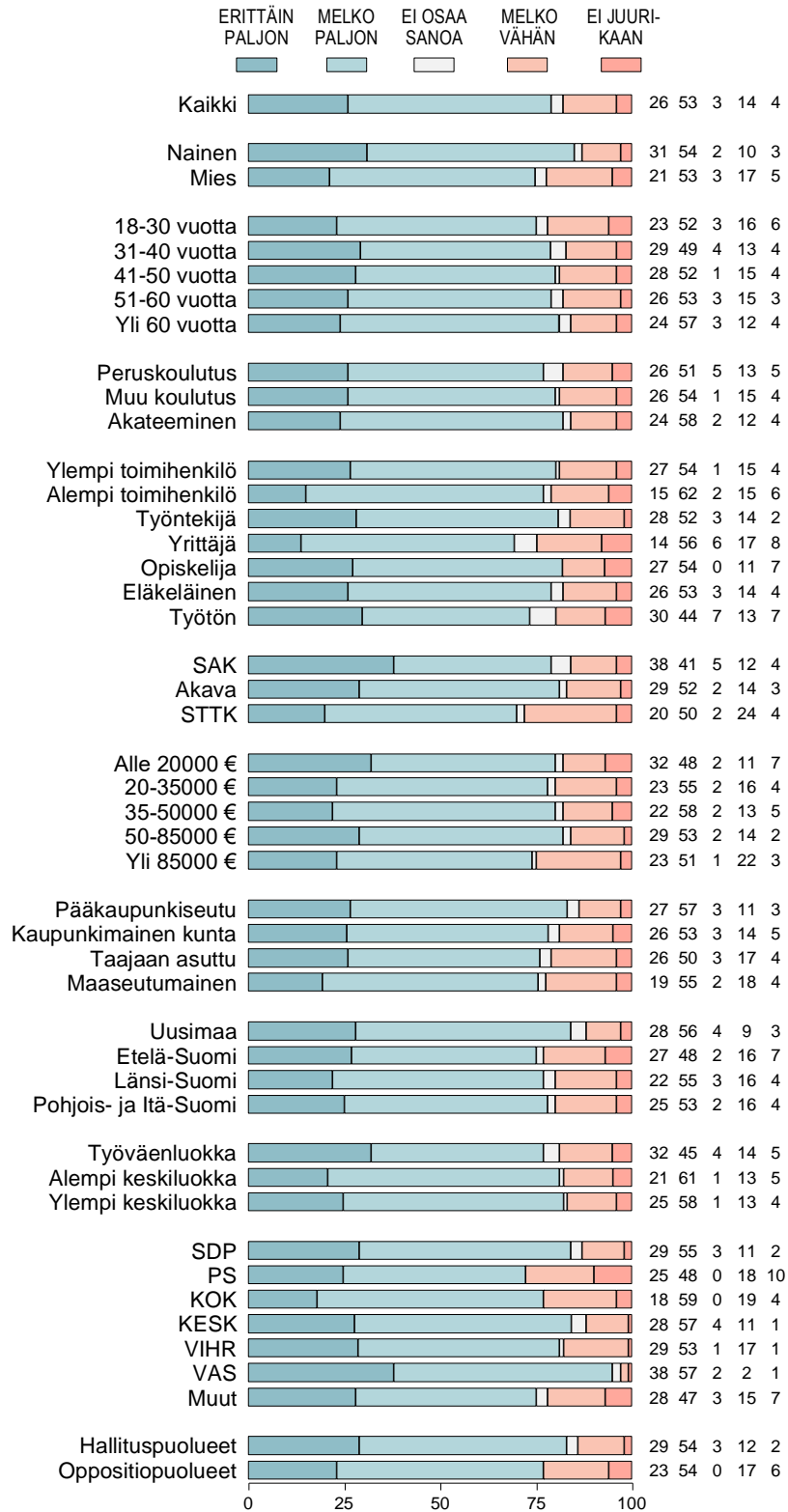

Kuvio 1-5. MISSÄ MÄÄRIN VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: JÄRJESTÖT JÄSENTENSÄ HYVINVOINNISTA (%).

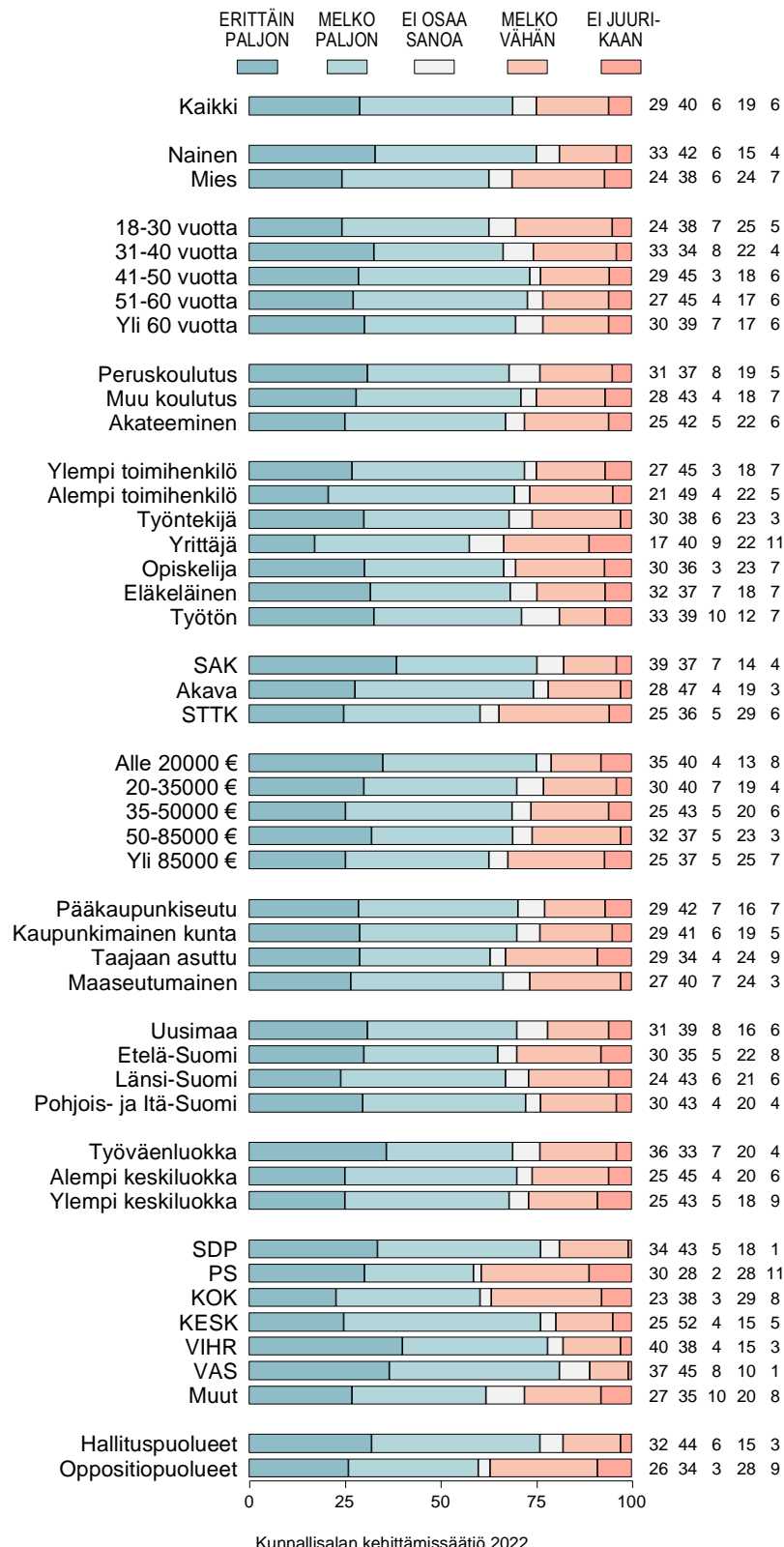
Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 1-6. MISSÄ MÄÄRIN VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: KUNTA ASUKKAIDENSA HYVINVOINNISTA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 1-7. MISSÄ MÄÄRIN VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: MAAKUNTA TAI HYVINVOINTIALUE ASUKKAIDENSA HYVINVOINNISTA (%).

Kunnallissalan kehittämissäätiö 2022

Kuvio 1-8. MISSÄ MÄÄRIN VASTUUSSA KANSALAISEN HYVINVOINNISTA: VALTIO KANSALAISTENSA HYVINVOINNISTA (%).

